

Susanne Gullberg Brännström
Ekonomisk statistik

Verksamhetsrapport
2018

Användarrådet för arbetsmarknadsstatistik

Antal möten

Två möten har hållits under 2018. Den 17 April och 16 Oktober.

De viktigaste frågorna som behandlats

Vid mötena har presentationer av SCB:s verksamhet hållits, några exempel är:

- Vilka effekter som den nya ramlagen Integrated European Social Statistics (IESS) får för AKU. Den nya ramlagen ska ersätta de enskilda förordningar som idag styr varje undersökning inom det sociala området. Förändringarna väntas träda i kraft under 2020 eller 2021.
- Vilka effekter det får på den officiella registerbaserade statistiken att personer som är folkbokförda i Sverige, men arbetar eller studerar i något av våra grannländer inte syns i statistiken. Effekten på sysselsättningen är som störst i gränsregionerna till Norge och Danmark.

Sverige är delaktigt inom ESSnet där det pågår projekt gällande Big Data. Sverige deltar bland annat i projektet om huruvida uppgifter insamlade via web-scraping kan ligga till grund för statistik om lediga jobb eller förbättra data inom job vacancies.

En extern talare från IFN, Mårten Blix, föreläste om delningsekonomi som är en starkt växande och med dagens statistik, mycket svårkvantifierad, företeelse. Det behövs statistik kring detta, men det saknas både nationella och internationella riktlinjer för hur företeelser som GiG-jobb och uthyrningstjänster ska mätas.

Vid varje möte under året har SCB:s enhetschefer rapporterat om enheternas verksamhet och prioriteringar under året.

Avdelningscheferna har informerat om SCB:s övergripande aktiviteter och lett diskussioner kring budgetunderlag, arbetsplan och verksamhetsplanering. En stående punkt på varje möte har varit lägesrapportering från rådets samtliga deltagare.

Användarrådets synpunkter som lett till större förändringar

Rådet har inte lämnat några åtgärdsförslag under 2018 som lett till konkreta åtgärder. Vid presentationerna av verksamheten på SCB har det funnits utrymme för frågor, kommentarer och synpunkter. Rådets synpunkter från den workshop som hölls under hösten 2017 har tagits i beaktande under det fortsatta arbetet inför att implementera de månatliga arbetsgivardeklarationerna på individnivå (AGI)

Diskussion kring neddragningar och prioriteringar

Inga neddragningar har gjorts under 2018. Användarrådets synpunkter har beaktats vid planering av verksamheten 2019.

Lena Lundkvist
Paula Kossack
Befolkning och välfärd

Användarrådet för befolkning, demografi och utbildning

Antal möten

Användarrådet har haft två möten under 2018, den 3 maj och den 20 november.

De viktigaste frågorna som behandlats

På båda mötena har SCB:s verksamhet presenterats - under majmötet gav SCB en uppföljning av verksamheten 2018 och under novembermötet informerades om planeringen inför 2019. Ledamöterna har haft möjlighet att ställa frågor och lämna synpunkter. Ledamöterna fick information om det budgetunderlag SCB lämnat till regeringen.

Under mötena har SCB bett om ledamöternas synpunkter på följande områden:

- Officiell statistik om yrkeshögskolan, konst- och kulturutbildning samt folkhögskolan (ny statistik).
- Sammanhållen publicering av statistik om etablering på arbetsmarknaden efter olika utbildningsformer (utveckling)
- Statistik om övergångar mellan utbildningsformer samt etablering och inträdet på arbetsmarknaden efter olika utbildningsformer (ny statistik och utveckling av befintlig statistik)
- Modellskattad Grund för bosättning (utveckling av befintlig statistik)
- Integrationsstatistik (ny statistik).

Ledamöterna har därutöver fått information om SCB:s arbete med segregationsstatistik.

Användarrådets synpunkter som lett till större förändringar

Vid presentationerna av verksamheten på SCB har det funnits utrymme för frågor, kommentarer och synpunkter. Frågor som har diskuterats är bland annat täckningen i Utbildningsregistret och i Registret över totalbefolkningen. Användarrådets synpunkter har beaktats vid planering av verksamheten.

De synpunkter som framkommit under diskussionerna om statistik om yrkeshögskolan, konst- och kulturutbildning samt folkhögskolan har påverkat hur statistiken kommer att publiceras.

Diskussion kring neddragningar och prioriteringar

Användarrådet har vid majmötet fått en uppföljning av prioriteringar för verksamheten 2018. Dessa prioriteringar hade diskuterats på höstmötet 2017. Vid novembermötet fick användarrådet information om prioriteringar för verksamheten 2019 och hade då möjlighet att ställa frågor och komma med inspel. Inga neddragningar diskuterades.

Jonas Olofsson
Befolkning och Välfärd

Användarrådet för demokratistatistik

Antal möten

Användarrådet för demokratistatistik har haft två möten under 2018, 7 mars och 5 november.

De viktigaste frågorna som behandlats

Eftersom 2018 var ett valår har samtalen på användarrådsmötet mycket kretsat kring detta faktum.

På vårens möte diskuterades bland annat Valmyndighetens nya webbplats som lanserades inför valet och hur SCB och Valmyndigheten ska publicera uppgifter om valen. De senaste uppgifterna kommer alltid finnas på Valmyndighetens webbplats, men SCB har det historiska ansvaret för valstatistiken.

Efter 2018 års val kommer SCB:s Valdeltagandeundersökning för första gången på 80 år bestå av totalräknad statistik om valdeltagande i olika grupper. Användarrådet har framfört olika önskemål för Valdeltagandeundersökningen. Det gäller SCB:s publicering, både vilka tabeller som ska publiceras, men även vilka analyser som användare är intresserade av att SCB gör. På vårens möte var Lars Nord vid DEMICOM inbjuden för att presentera ett regeringsuppdrag för att utvärdera partiernas insatser för ökat valdeltagande. Generellt ökar möjligheterna att utvärdera olika insatser för ökat valdeltagande med en totalräknad valdeltagandeundersökning, något som också diskuterades i anslutning till presentationen.

Valmyndigheten presenterade sina erfarenheter av valet för användarrådet på höstens möte. Slutsatsen Valmyndigheten drar av 2018 års val är att det svenska valsystelet är robust. Frågor som Valmyndigheten lyft till regeringen rör Valsedelsystelet och den stora mängd valsedlar som trycks och distribueras, ordningen i valbasen, en digital röstlängd,

eventuella spärrar för att bilda parti och hur man långsiktigt kan säkra distribution av röster i kommande val.

Även Partisymptiundersökningen har diskuterats på användarrådet. På höstens möte presenterade SCB resultat från den metodundersökning som genomfördes i samband med valet och input på analyser inhämtades från användarrådet. Analyser av resultaten från metodundersökningen genomförs under våren 2019.

På höstens möte informerade Elias Markstedt vid Göteborgs universitet om forskningsläget kopplat till webbpaneler. Den övergripande trenden är att svenska mätinstitut i allt högre grad använder inslag av webbpaneler i sina opinionsmätningar på grund av vikande svarsfrekvenser. Därmed blir det viktigt att kunna förhålla sig till de resultaten. I dagsläget saknas det teoretisk grund för att utvärdera kvaliteten i dem. Men utifrån träffsäkerheten som kan utvärderas i samband med val framgår att både rekrytering och urval är viktiga aspekter. Däremot verkar det som att kontaktstrategier spelar mindre roll för träffsäkerheten i webbpaneler.

Utöver det har användarrådet bland annat gett input till 2018 års demokratidag som SCB anordnade med fokus på valen, tre artiklar som demokratienheten skrev till årets andra nummer av välfärd, samt möjligheten att använda SCB:s medborgarundersökningar fånga aspekter av *Governance* som idag inte omfattas av den officiella statistiken.

Diskussion kring neddragningar och prioriteringar

Inga neddragningar har gjorts under 2018. Användarrådets synpunkter har beaktats vid planering av verksamheten.

Anna Thoursie
Ordförande i användarrådet

Användarrådet för ekonomisk statistik

Antal möten

Användarrådet för ekonomisk statistik har haft fyra möten under verksamhetsåret: 15 februari, 6 april, 18 september och 23 november.

De viktigaste frågorna som behandlats

Mätningar av offentlig konsumtion/produktion i NR

Användarrådet behandlade fortsatt frågan (den togs också upp 2017) om mätningar av offentlig konsumtion/produktion i NR och de tolkningsproblem som föreligger efter det att Sverige genomförde ett metodbyte för ett antal år sedan. Rådet återkommer till frågan 2019 när resultat från Grants-projekt i Danmark och Nederländerna är klara.

Hushållens sparade, diskrepans mellan NR och FR

Hushållens finansiella sparande enligt NR har de senaste åren varit betydligt högre än i FR. SCB behöver titta på primärstatistiken och analysera vad skillnaderna är. Frågan är svår och har utretts sedan länge. Det är dock inget skäl till att ge upp.

Kommunikationsplan för samordning av den ekonomiska statistiken

Användarrådet består av avancerade användare. Det är bra om SCB också får input från mindre avancerade användare till sin kommunikationsplan. Frågan bör tas upp igen med användarrådet när profileringsarbetet kommit längre.

Globalisering

Användarrådet har vid upprepade tillfällen de senaste åren tagit upp hur globaliserade produktions- och handelsmönster bör redovisas statistiskt. Det är viktigt att analysera hur NR:s struktur ska se ut för att bättre kunna spegla handelsmönster och BNP-komponenter. Det är viktigare att den information som kommer fram är korrekt i mycket hög grad snarare än att det går snabbt. En presentation av projektet om globala värdekedjor önskas när det är klart.

Samordning NR-Bytesbalansen (BoP)

Sveriges bytesbalans mäts på två sätt, dels från NR och dels från BoP och uppgifterna skiljer sig åt. SCB driver ett projekt om att minska diskrepanserna och för regelbundet en dialog om arbetet med Riksbanken som är ansvariga för

betalningsbalansstatistiken. Rådet önskar återkoppling under arbetets gång minst en gång om året.

Web scraping i prisstatistiken

Ny teknik kommer möjliggöra nya sätt att mäta priser, så det kommer att hända mycket inom detta område. Vad gäller insamlingsmetoder för KPI så är registerdata högst prioriterat men web scraping kommer att vara en viktig del av insamlingsmetoderna i framtiden.

Detaljhandeln och e-handeln

E-handeln har ökat kraftigt. Ett statistiskt problem är att postorderföretagen inte alls är representativa för alla företag som säljer via e-handel. SCB ska i samarbete med HUI tas fram ett nytt detaljhandelsindex där man försöker att korrigera för detta. Rådet önskar en presentation av det nya indexet 2019.

Hur FoU redovisas i NR

SCB bytte under 2016 bransch på Ericsson AB och delade in det i verksamhetsenheter. Ett mål med detta var att särskilja verksamheten inom FoU. Initiativet var lovligt men det är svårt att passa in företag som Ericsson i en gammal klassificering. (Ericssons huvudbransch är nu "J58 Förlag".) En uppmaning från användarrådet är att SCB fortsätter att uppdatera klassificeringen av företag i branscher (SNI).

Översyn av öppna data

Användarrådet anser att det är en nytta för samhället att SCB tillgängliggör data. Fördelarna med att öka tillgängligheten borde överstiga riskerna för att oerfarna användare använder data på "fel" sätt.

Användarrådets synpunkter som lett till större förändringar

En viktig funktion som rådsmötena har är att försöka säkerställa att de förändringsförslag som SCB lägger fram inte försämrar kvaliteten i statistiken, och i de fall då neddragningar måste göras, att de görs på ett sätt som skadar kvaliteten så litet som möjligt. Vi upplever att SCB på mötena är lyhörda för rådets synpunkter och även för rådets förslag på frågor att ta upp. Vi försöker ge feedback om/när förändringar sker men det är ofta svårt att avgöra rådets specifika roll när någon, av rådet önskad förändring, sker.

Diskussion kring neddragningar och prioriteringar

Under 2018 har inte användarrådet haft som uppgift att ta ställning till några konkreta förslag till neddragningar och prioriteringar på SCB. Rådet har under året diskuterat effekterna av det omfattande profileringsarbete av företag som myndigheten måste vidta till följd av krav mot Sverige från Eurostat och rådet ser med viss oro över vilka resurser från ordinarie budget som måste spenderas på detta arbete.

Rådet vill återigen påpeka betydelsen av statistiklagens tillämpning för att minska uppgiftslämnarbörda och insamlingskostnader: Myndigheter ska enligt statistiklagen i första hand använda tillgängliga uppgifter innan nya samlas in. Det finns hinder inom andra lagområden/registerförfattningar. Detta måste redas ut på politisk nivå och SCB bör uppmärksamma problemen.

Amanda Hansson
Ekonomisk statistik

Verksamhetsrapport
2018

Användarrådet för FoU-statistik

Antal möten

Totalt har användarrådet för FoU-statistik hållit två möten under 2018, det första den 10 april och det andra den 22 november. Utöver ordinarie möten har två workshops anordnats, dessa hölls 28 februari och 17 oktober.

De viktigaste frågorna som behandlats

Ny definition av Forskning och utveckling

Under den första workshopen diskuterades den uppdaterade definitionen av Forskning och Utveckling som presenterades i senaste Frascatimanualen. Flera rådsmedlemmar tryckte på vikten av att inkludera de mjuka vetenskaperna i den svenska översättningen av definitionen, vilket låg till grund för nuvarande definition.

Samverkansindikatorer i FoU-statistiken

Samverkan har blivit ett allt viktigare begrepp vid utvärdering och uppföljning av FoU. Gemensamt för rådet är det finns ett önskemål om att mäta samverkan men för närvarande finns ingen samsyn kring hur samverkan bör definieras vilket försvårar uppföljning. Workshopen som hölls under hösten syftade således till att diskutera hur vi kan tillgodose dessa behov och hur fenomenet bör operationaliseras. SCB kommer följa kommande utredningar inom området och fortsätta diskussionen inom rådet för att eventuellt kunna tillgodose behovet i framtiden.

Förändringar i Community Innovation Survey

Från och med 2019 års insamlingsomgång kommer Community innovation survey (CIS) att baseras på den nya versionen av Oslomanualen. SCB har redogjort för hur detta kommer påverka undersökningen. Framst rör förändringarna en ny definition som ska kunna appliceras vid innovationsundersökningar även utanför företagssektorn. Vidare riktas fokus mot icke-innovativa företag samt mot nyckelfaktorer för innovation snarare än resultat av innovation.

Vilka av de valfria frågorna i den EU-gemensamma enkäten som bör ingå har också diskuterats.

Ämnesområde för forskning, innovation och digitalisering

I samband med SCB:s översyn av statistikområden och ämnesområden har ES/INF identifierat att innovation och IKT-statistik inte har en naturlig hemvist. I en internationell kontext samlas vanligen statistik om forskning, innovation och IKT medan Sverige historiskt sett kopplat forskningsstatistiken till statistik över utbildning. En diskussion fördes med rådet avseende vilka för- och nackdelar en ny indelning skulle kunna få.

Resultat från den senaste FoU-statistiken

Under årets sista möte redovisade ES/INF resultat från den senaste FoU-undersökningen (referensår 2017). Diskussioner fördes dels om hur resultatet kan ha påverkats av en ny definition och övriga förändringar dels om oväntade resultat. Bland annat har utgifterna för forskningsämnesområdet *teknik* minskat trots att detta är ett allt mer prioriterat område vidare har det skett en stor omfördelningen av forskningsresurser mellan delsektorerna i offentlig sektor. Dessutom diskuterades hur dessa saker skulle kunna beskrivas mer utförligt i rapporten för FoU i Sverige som publiceras i mars.

Användarrådets synpunkter som lett till större förändringar

Inga större förändringar har gjorts under verksamhetsåret 2018. Användarrådets synpunkter har tagits i beaktande avseende definitionen av FoU, vilka frågor som bör inkluderas i CIS samt viktiga områden som bör prioriteras i den kommande FoU-rapporten. Användarrådet är en viktig kommunikation- och informationskanal för verksamheten.

Diskussion kring neddragningar och prioriteringar

Rådet har informerats om personalomsättningen på ES/INF, och vilka effekter detta har fått tidigare och kommer att få framöver. Diskussioner om prioriteringar har förts med rådet med anledning av den bristande kvaliteten i den privata icke-vinstdrivande sektorn. Beroende på hur väl statistiken tillgodoser användarnas behov kan omprioriteringar behöva göras. Vidare diskuteras behovet av årlig FoU-statistik och en undersökning av den forskning och utveckling som sker i mikroföretag. Detta kommer att diskuteras vidare under 2019 års möten.

Användarrådet för statistik över mark och bebyggelse

Antal möten

Rådet har haft två möten under 2018; den 22 mars och den 18 september.

I samband med mötet i september genomfördes ett studiebesök i Malmö, med besök på Boverkets kontor samt guidad rundtur i Malmö med omland. Guidningen syftade till att ge en större förståelse för den statistik som SCB producerar inom området markanvändning, bostäder och bebyggelse, genom att visa både gammal, ny och framtida byggnation i staden.

De viktigaste frågorna som behandlats

- Information om belägenhetsadresser i folkbokföringen, presentation av Skatteverket.
- Öppna data på SCB
- Klimatanpassning och biologisk mångfald i Malmös plan- och byggprocess
- Utformning av rådets möten under kommande mandatperiod 2019-2021, avseende möjligheten att delta via webbverktyg.

Användarrådets synpunkter som lett till större förändringar

Vid sidan av rådets ordinarie möten har SCB kontaktat ledamöterna i rådet, avseende en användarundersökning för statistik om intäkter och kostnader för flerbostadshus. Svar från undersökningen har sammanställts i den interna rapport som ska utgöra beslutsunderlag för prioriteringar i undersökningen. Beslut kommer att fattas av SCB i början av 2019.

Diskussion kring neddragningar och prioriteringar

I diskussionen om öppna data på SCB såg användarrådet positivt på förslaget att skapa en samlad ingång för all officiell statistik, samt planerna på ökad officiell statistik och öppen data.

Avseende projektet att samla in bygguppgifter via maskinell inläsning av filer, så har rådet framfört önskemål om snabbare resultat i det arbetet. Projektet har under det senaste året prioriterats ned på grund av brist på IT-resurser, men har under hösten 2018 kommit igång igen.

Nancy Steinbach och Ylva Andrist Rangel
Regioner och miljö

Användarrådet för miljö och miljöräkenskaper

Antal möten

Under 2018 höll användarrådet två möten, den 7 mars samt den 19 september.

De viktigaste frågorna som behandlats

Växtnäringsstatistik (statistikområdet Gödselmedel och kalk)

Den årliga försäljningsstatistiken för mineralgödsel framställdes och publicerades under våren i likhet med tidigare år.

En översyn av prioriteringar inom anslaget för samlingsprodukten ”Växtnäring och kalk” har genomförts. En slutsats av översynen, bl.a. efter avstämning med Jordbruksverket och HaV, blev att SCB upphör med att ta fram statistik över grindbalanser av kväve och fosfor för jordbrukssektorn. Detta på grund av oklar användning av statistiken samt osäkra dataunderlag, främst gällande foder. Friställda resurser användes till kvalitetshöjande åtgärder inom markbalanserna för kväve och fosfor, vilka publicerades enligt plan i slutet av året.

Just nu ligger stort fokus internationellt på de tre kommande nya ramförordningarna: IFS (Jordbrukets struktur, gårdsnivå), SAIO (Aggregerad statistik över jordbrukets in- och outputs) samt EAA (Jordbrukets ekonomi). På sikt ska dessa reglera all insamling av jordbruksstatistik som behövs inom EU.

Miljöräkenskaper

Under 2018 har miljöräkenskaperna fortsatt arbetat för att ta fram statistik i enlighet med statistikförordningen för miljöräkenskaperna (EU förordning 691/2011, utökning med förordning 538/2014). Sex statistikprodukter omfattas av förordningen: Lufträkenskaper, materialflöden, miljöskatter, miljöskyddskostnadsräkenskaper, energiräkenskaper och statistik över miljöföretag.

Forskningsprojektet PRINCE om att utveckla ny statistik och indikatorer om miljöpåverkan från konsumtion har avslutats och publicerats¹.

Det globala arbetet med miljöräkenskaper fortsätter. Arbetet innehåller aktiviteter kring forskningsagendan, kommunikation och koordinering.

FN:s citygrupp Londongruppen arbetar aktivt och hade sitt årliga möte i Dublin där metodutveckling kring miljöräkenskaper inklusive ekosystemräkenskaper diskuterades.

FN fortsätter arbeta för att synliggöra miljöräkenskaperna inom arbetet med att utveckla indikatorer för hållbar utveckling (SDG).

Användarrådet har informerats om SCB:s arbete med den statistiska uppföljningen av Agenda 2030.

Användarrådets synpunkter som lett till större förändringar

Under mötena sker ett informationsutbyte som är viktigt för SCB och rådets medlemmar. Under 2018 bidrog användarrådet med värdefulla synpunkter kring kommunikation och omvärldsbevakning.

Diskussion kring neddragningar och prioriteringar

Under 2018 diskuterade användarrådet behovet av statistik om grindbalanser av kväve och fosfor för jordbrukssektorn. Resultatet blev att sådana ej beräknades för referensåret 2016.

Användarrådet har önskat längre tidsserier för miljöräkenskaperna och att fördjupade arbeten inom miljösektorn. Dock är önskemålen avhängiga både tid och finansiering.

¹ www.prince-project.se

Användarrådet för välfärdsstatistik

Antal möten

Under 2018 har två möten hållits: 18 april och 11 oktober.

De viktigaste frågorna som behandlats

Användarrådet har informerats om EU:s kommande ramlag, som kommer att påverka ett antal EU-reglerade undersökningar på det socialstatistiska området.

Användarrådet har också fått information om SCB:s uppdrag om den statistiska uppföljningen av Agenda 2030.

SCB har redogjort för utvecklingsprojektet gällande Hushållens utgifter (HUT). Bakgrunden till projektet är det höga bortfallet i undersökningen. Huvuduppgiften för projektet har varit att hitta ett nytt upplägg/design (innehåll, insamlingsmetod, periodicitet m.m.). Under år 2018 kommer arbetet fortsätta med utgångspunkt från förslagen i 2017 års projekt.

SCB har presenterat ett förslag till en ny indikator för att mäta absolut fattigdom, benämnd Inkomststandard. Indikatorn är tänkt att vara ett komplement till det relativa måttet Låg ekonomisk standard (60 procent av medianinkomsten). Indikatorn utgår från riksnormen för försörjningsstöd 2016 och kompletteras sedan med ett antal komponenter, vilka tillsammans utgör en slags kortsiktigt bas-konsumtion. Riksnormen och övriga ingående komponenter deflateras med relevanta varugrupper från KPI. Användarrådet hade flera synpunkter, bland annat att hämta in riksnormen varje år istället för att hämta in den ett visst år och sedan endast justera den för inflation.

SCB har också berättat om arbetet med en ny övergripande design för Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC), i termer av t.ex. frågemoduler och periodicitet, panel, datainsamlingsmetod och urvalsdesign. Rådet har också informerats om att fortsättningsprojekt kommer att handla dels om innehållet i termer av frågor/variabler, dels om urvalsupplägg för att kunna uppfylla Eurostats nya krav i ramlagen.

Implementeringen av förslagen från dessa projekt kommer att ske tidigast 2020.

SCB har presenterat förslag på uppdaterade redovisningsgrupper för den årliga publiceringen av ULF/SILC. Förslaget omfattar fler redovisningsgrupper än den nuvarande årspubliceringen, både fler varianter av befintliga redovisningsgrupper (t.ex. 3 åldersindelningar) och nya redovisningsgrupper (t.ex. disponibel inkomst i kvintiler). Rådet hade flera synpunkter, bland annat önskemål om en särredovisning av pensionärer med avseende på hushållstyp.

Rådet har också fått en presentation av innehållet i slutrapporten gällande SCB:s regeringsuppdrag avseende en förstudie om rikstäckande områdesindelning för statistisk uppföljning av socioekonomiska förhållanden. SCB har valt att basera förslagen i slutrapporten på den rikstäckande indelningen Demografiska Statistikområden (DeSO), som tar hänsyn till befolkningens storlek, rumsliga barriärer och bebyggelsekoncentrationer.

Användarrådets synpunkter som lett till större förändringar

I samband med presentationer av verksamheten har det funnits utrymme för ledamöterna att komma med frågor, kommentarer och synpunkter. Under året har det inte framkommit några synpunkter som lett till större förändringar av SCB:s verksamhet. SCB har dock ännu inte tagit ställning till alla synpunkter gällande indikatorn Inkomststandard respektive redovisningsgrupper i ULF/SILC, som SCB kommer att arbeta vidare med under 2019.

Diskussion kring neddragningar och prioriteringar

Konkreta statistikbehov som tagits upp på årets möten är bland annat

- statistik som redovisas efter grund för bosättning,
- statistik om nyanlända, bl.a. i termer av etablering på arbetsmarknaden, tidsanvändning och levnadsförhållanden,
- statistik om hur den ökade digitaliseringen i samhället påverkar sådant som tillgänglighet, delaktighet och levnadsförhållanden samt
- önskemål om att all statistik omfattar ett funktionsnedsettningsperspektiv, inte enbart innehållsmässigt utan även med beaktande under datainsamling för att göra det möjligt för alla att kunna delta i en undersökning.

Diskussion kring neddragningar eller prioriteringar inom statistikproduktionen i övrigt har inte förekommit under året.

Användarrådet för regional statistik

Antal möten

Användarrådet för regional statistik har under 2018 haft två möten; den 25 april samt den 11 oktober.

De viktigaste frågorna som behandlats

Rådet informerades om SCB:s arbete med genomförandet av den statistikbaserade analysen för att ta reda på hur Sverige lever upp till målen och delmålen i Agenda 2030. Det var en omfattande uppgift för SCB att kartlägga de 17 mål, 169 delmål och 232 indikatorer som agendan rymmer. Efter sammanställningarna framkom förslag om en struktur för samordning av den nationella utvecklingen, produktionen och tillgängliggörandet av den statistiska uppföljningen av agendan. Rådsmedlemmarna fick i samband med presentationen möjlighet att reflektera över och diskutera deras respektive arbete med Agenda 2030.

På vårens möte fick användarrådet ta del av två presentationer av forskare från Kulturgeografiska institutionen på Uppsala universitet. Den ena presentationen handlade om mobilitetstrender i Stockholm, en studie gjord på invandrartäta områden med låg disponibel inkomst samt den socioekonomiska betydelsen för hushåll i Stockholm som flyttade under tidsperioden 1990-2014. Den andra presentationen handlade om mikrodata och multiskalar som beskriver hur vi mäter grannskap. Individer har många och överlappande grannskap beroende på var vi bor, arbetar osv. Antingen placeras individen i befintlig geografi som exempelvis en kommun alternativt så placeras geografien så att individen står i centrum med speciella mått. Hur vi väljer att rita upp ett område påverkar det statistiska utfallet.

Under 2017-2018 pågick ett analysprojekt om regionala matchningsindikatorer som presenterades för rådet. Analysprojektets projektgrupp bestod av representanter från SCB, Region Östergötland, Region Skåne, Region Västra Götaland och Tillväxtverket. Projektet fokuserade enbart på analys och inriktade sig på vård, teknik och tillverkning samt pedagogik, tre så kallade bristområden. Tillväxtverket

ansvarar för förvaltning och utveckling av de regionala matchningsindikatorerna.

SCB ska svara mot behoven att redovisa statistik lokalt, regionalt och nationellt. Idag saknas den lokala dimensionen. På höstens möte anordnades därför en workshop om öppna data på regional och lokal nivå.

Följande tre områden diskuterades där önskemål framkom om förbättringar och utveckling:

- Utbudet i SSD
- Tätortsstatistik
- Öppna geodata

Bland annat framkom önskemål och behov om kombinerade tabeller i SSD som spänner över flera ämnesområden. Redovisning bör även kunna ske utifrån geografi och inte enbart via ämnesområde. För att bättre kunna beskriva en tätort behövs mer tätortsstatistik än den som finns tillgänglig idag. För öppna geodata är befolkning, arbetsmarknad och utbildning viktiga ämnesområden att belysa. Eftersom många tabeller läses in maskinellt hos mottagaren är det även av vikt att tabellerna har samma uppbyggnad över tid.

Avdelningschefen har på båda mötena informerat om SCB:s övergripande aktiviteter och aktuella frågor.

Användarrådets synpunkter som lett till större förändringar

Rådet har som uppgift att bevaka den regionala dimensionen inom många olika ämnesområden. Rådet kan därmed framföra förslag och önskemål till SCB och till andra användarråd. I flera fall tas synpunkter med in direkt i den löpande verksamheten, men att följa upp vilka synpunkter från användarrådet som har lett till större förändringar är inte helt möjligt eftersom större förändringar oftast sker med påverkan från olika forum.

De önskemål som framkom i workshopen om öppna data på regional och lokal nivå tar SCB med sig i det fortsatta arbetet.

Charlotta Ljungberg
Kommunikationsavdelningen

Verksamhetsrapport
2018

Användarrådet för kommunikation

Antal möten

Användarrådet i kommunikation har haft ett möte under 2018. Mötet ägde rum den 16:e mars. Användarrådet var tvunget att ställa in ett möte som var planerat till den 9:e november.

De viktigaste frågorna som behandlats

Under mötet den 16:e mars gjordes en workshop om visionen för den nya webben 2025 – vad vill statistikanvändarna ha i framtiden. Under workshopen presenterades visionsarbetet och SCB:s egna antaganden om framtiden bekräftades av användarrådet. Tillsammans spånade användarrådet på vad statistikanvändarna till ha 2025 och beskrev lyckosamma användarresor för denne 2025. Utöver visionen för webben kom användarrådet med tankar och idéer om ”Vad är statistikens roll i valet för 2018”.

Användarrådets synpunkter som lett till större förändringar

De frågor, kommentarer och synpunkter samt spaningar inom kommunikationsområdet som har kommit upp under användarrådet har tagits in i webbprojektet samt i vidareutveckling av produkter och tjänster inom kommunikationsområdet.